מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להביע דעה מנומקת במשפט פתיחה ברור
- להקשיב לדעה אחרת ולהגיב אליה בכבוד
- לחבר שאלת שיח לתחום דעת מוכר כמו טבע, גיאוגרפיה או חברה
- לתרגל כתיבה קצרה כהרחבה אחרי שיחה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • כללי שיח ופתיחת שיחה – מכירים את כללי השיח

1. ב – ממתינים שהדובר יסיים לפני שעונים
2. ג – אומרים 'אני חושב/ת ש…'

חלק ב' – פרק 1 • כללי שיח ופתיחת שיחה – מתרגלים את מבנה הקלף

1 – ג (לא קוטעים את מי שמדבר)
2 – א (אומרים 'אני חושב/ת' ולא 'כולם')
3 – ה (אפשר לומר 'אני עובר/ת')
4 – ב (לא חייבים לספר דברים אישיים)
5 – ד (עוזר להתחיל לדבר או לכתוב בקלות)

חלק ג' – פרק 1 • כללי שיח ופתיחת שיחה – חושבים וכותבים

1. עובר/ת
2. שתי

חלק ד' – פרק 2 • אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים – מה זוכרים מהקלפים

1. א – אדם, סביבה ומרחב
2. א – שפה, מילים וכוחן
3. א – משפט קצר שיש בו חוכמה או עצה
4. א – זיכרון או סיפור שקראתם

חלק ה' – פרק 2 • אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים – השלמת משפטים

1. פתגם
2. אופניים
3. מרחב
4. הרחבה

חלק ו' – פרק 2 • אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים – כתיבה והרחבה

1. מילה שמתארת תחושה, צבע, צליל או ריח של המקום
2. תיאור חושי (ריח, צבע, צליל) בלי לכתוב את שם המקום במפורש
3. פתגם נכון ומוכר, עם הסבר קצר ומדויק למשמעותו
4. שתי תחנות אמיתיות בארץ, עם משפט רלוונטי לכל אחת

חלק ז' – פרק 3 • מדע, טבע וטכנולוגיה – היכרות עם התחומים

1. א – למה
2. א – זיכרון ומכונות
3. א – מדע וטבע
4. א – סקרנות

חלק ח' – פרק 3 • מדע, טבע וטכנולוגיה – התאמת נושאים לתחום

1 – ג (מדע וטבע)
2 – ה (מדע וטבע)
3 – ד (טכנולוגיה, עתיד ואנושיות)
4 – ב (טכנולוגיה, עתיד ואנושיות)
5 – א (מדע וטבע)

חלק ט' – פרק 3 • מדע, טבע וטכנולוגיה – חושבים וכותבים

1. כל שאלת 'למה' הגיונית שקשורה לתופעה שנבחרה
2. תיאור קצר של פעולה פשוטה שבודקת את התשובה
3. יתרון: עוזר לא לשכוח. חיסרון: פחות מתאמנים לזכור לבד
4. משפט שמחבר בין שמירה על מידע אישי לבין שיתוף עם אחרים

חלק י׳ – פרק 4 • חברות, חוסן אישי ומנהיגות – נכון או לא נכון

- 1. נכון – מטעויות אפשר להבין מה לשפר בפעם הבאה
- 2. לא נכון – אפשר להזמין אותו לשחק ולעזור לו להרגיש שייך
- 3. לא נכון – מנהיג שקט מקשיב לאחרים ועוזר להם
- 4. נכון – שיחה פתוחה עוזרת לחזור להיות חברים

חלק י״א – פרק 4 • חברות, חוסן אישי ומנהיגות – השלמת משפטים והתאמה

- 1. לנסות
- 2. לשחק
- 3. תוצאות

חלק י״ב – פרק 4 • חברות, חוסן אישי ומנהיגות – התאמת מצבים

- 1 – ב (לדבר ולהקשיב כדי להשלים)
- 2 – ד (להזמין אותו לשחק יחד)
- 3 – א (ללמוד מהטעות ולנסות שוב)
- 4 – ג (להתקרב אליו ולכלול אותו)

חלק י״ג – פרק 5 • אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה – מה זוכרים?

- 1. א – צורך הוא דבר שחייבים כדי לחיות, רצון הוא דבר שרוצים אבל אפשר בלעדיו
- 2. א – לנהוג בצדק ובשוויון כלפי כולם
- 3. ב – לעזור לכולם להרגיש בטוחים ולשמור על סדר
- 4. ב – לשמור חלק מהכסף לשימוש בעתיד

חלק י״ד – פרק 5 • אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה – התאמה

- 1 – ב (מים ואוכל)
- 2 – ג (צעצוע חדש)
- 3 – ה (לחלק ממתקים שווה בשווה)
- 4 – א (לשים כסף בקופת חיסכון)
- 5 – ד (מנהג שחוזר כל שנה במשפחה)

חלק ט״ו – פרק 5 • אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה – כתיבה ומחשבה

- 1. תיאור מצב אישי, הסבר על ההבדל בין צורך לרצון וההחלטה שהתקבלה
- 2. תיאור מנהג או חג משפחתי והסבר מדוע הוא חשוב לשימור המסורת
- 3. הסבר על תפקיד הכלל ביצירת סדר והוגנות, ותיאור מה עלול לקרות בלעדיו
- 4. תיאור יעד החיסכון, סכום, ודרך לחסוך לאורך זמן

חלק ט״ז – פרק 6 • משחקים וכלים לשיח – היכרות עם הכלים

- 1. א – במעגל, בלי שולחנות באמצע
- 2. א – מותר לוותר ולא לענות עכשיו
- 3. א – משהו שחשבתי עליו לראשונה היום

חלק י״ז – פרק 6 • משחקים וכלים לשיח – הבנה ויישום

- 1. נכון – כך בנויה הפעילות: חשבו, התאימו (בזוגות), שתפו במליאה
- 2. לא נכון – זה משחק לוח ל-2–4 שחקנים עם קובייה והתקדמות על הלוח

חלק י״ח – פרק 6 • משחקים וכלים לשיח – הכרת הפורמטים

- 1. חושפים
- 2. משפט

כרטיס יציאה – מה לחפש

- משפט ברור עם נימוק קצר
- שקט בזמן שמישהו אחר מדבר, ותגובה הוגנת
- חיבור הגיוני לתחום כמו טבע, שפה או חברה

טיפים להפעלה:

- אפשר לעבוד על פרק אחד בכל שיעור, ולחזור על כללי השיח בכל פעם מחדש
- לתלמידים צעירים יותר כדאי לקצר את השאלות ולהוסיף ציור במקום כתיבה
- לעולים חדשים אפשר לתת לכתוב קודם בשפת האם ואז לנסות בעברית פשוטה
- בכיתות חינוך מיוחד כדאי לצמצם לבחירה בין שתי אפשרויות בלבד

חוברת תרגול – שיח רב-תחומי: קלפים שפותחים מחשבה

🗣️ שיח רב-תחומי – קלפים שפותחים מחשבה

יסודי · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – כללי שיח ופתיחת שיחה
2. פרק 2 – אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים
3. פרק 3 – מדע, טבע וטכנולוגיה
4. פרק 4 – חברות, חוסן אישי ומנהיגות
5. פרק 5 – אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה
6. פרק 6 – משחקים וכלים לשיח

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – שיח רב-תחומי: קלפים שפותחים מחשבה

חוברת התלמיד/ה **רגיל**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק תמצאו כמה קלפי שיח לדוגמה עם שאלה, פתיח משפט ומשימת כתיבה קצרה. אפשר לענות לבד, בזוג או בקבוצה קטנה, ותמיד מותר לבחור לא לשתף.

1 חלק א' – פרק 1 • כללי שיח ופתיחת שיחה – מכירים את כללי השיח

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הכוונה בכלל 'מקשיבים עד הסוף'?

(א) קוטעים כדי להוסיף רעיון (ב) ממתינים שהדובר יסיים לפני שעונים (ג) מדברים ביחד עם הדובר

(ד) יוצאים מהמעגל

2. מה הכוונה בכלל 'מדברים בגוף ראשון'?

(א) אומרים 'כולם חושבים ש...' (ב) אומרים 'הם אמרו ש...' (ג) אומרים 'אני חושב/ת ש...'

(ד) לא אומרים כלום

2 חלק ב' – פרק 1 • כללי שיח ופתיחת שיחה – מתרגלים את מבנה הקלף

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מקשיבים עד הסוף	___	**א.** אומרים 'אני חושב/ת' ולא 'כולם'
2. מדברים בגוף ראשון	___	**ב.** לא חייבים לספר דברים אישיים
3. מותר לוותר	___	**ג.** לא קוטעים את מי שמדבר
4. שיתוף רשות	___	**ד.** עוזר להתחיל לדבר או לכתוב בקלות
5. פתיח משפט	___	**ה.** אפשר לומר 'אני עובר/ת'

3 חלק ג' – פרק 1 • כללי שיח ופתיחת שיחה – חושבים וכותבים

השלימו את המילה החסרה.

1. המשפט 'אני _____' הוא דרך מכובדת לוותר על תשובה בשיחה

2. בכל קלף שיח יש שאלה מרכזית אחת ו- _____ שאלות המשך

4 חלק ד' – פרק 2 • אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים – מה זוכרים מהקלפים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה תחום עוסקים בנוף, מקום ומסע?

(א) אדם, סביבה ומרחב (ב) כסף ובחירות כלכליות (ג) מדע וטבע (ד) אמנות ויצירה

2. באיזה תחום עוסקים במילים, פתגמים ודמויות?

א) שפה, מילים וכוחן ב) אזרחות, כללים וקהילה ג) חוסן אישי, בחירה ומנהיגות

ד) מורשת, חגים ומשפחה

3. מהו פתגם?

א) משפט קצר שיש בו חוכמה או עצה ב) סיפור ארוך מאוד ג) שיר בלי מילים ד) מפה של מסע

4. הכרטיס "הנוף שבלב" מבקש לבחור מקום שקשור ל...

א) זיכרון או סיפור שקראתם ב) מחיר של מוצר ג) חוק בכיתה ד) ניסוי מדעי

5 חלק ה' – פרק 2 • אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. מילה או משפט קצר שיש בו חוכמה או עצה נקרא _____

2. מסע מצפון לדרום בארץ אפשר לתכנן ברגל או על _____

3. בחירת מקום בארץ שקשור לזיכרון שלכם שייכת לתחום אדם, סביבה ו _____

4. כשכותבים תיאור של מקום בלי לציין את שמו, ומבקשים מחבר לנחש, זו דוגמה ל _____ בכתיבה

6 חלק ו' – פרק 2 • אדם, סביבה ומרחב ושפה ומילים – כתיבה והרחבה

ענו בקצרה.

1. כתבו מילה אחת שמתארת את הנוף במקום שאתם הכי אוהבים.

2. כתבו פסקה קצרה שמתארת מקום אהוב עליכם בלי לציין את שמו, כך שחבר יוכל לנחש.

3. כתבו פתגם מוכר אחד, ונסו להסביר במילים שלכם מה הוא אומר.

4. תכננו מסע קצר בין שתי תחנות בארץ, וכתבו משפט אחד על כל תחנה.

7 חלק ז' – פרק 3 • מדע, טבע וטכנולוגיה – היכרות עם התחומים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קלף מתחום מדע וטבע יכול לבקש מכם לשאול שאלת...

א) למה ב) איפה הכסף ג) מתי החג ד) כמה זה עולה

2. איזה נושא שייך לתחום טכנולוגיה, עתיד ואנושיות?

א) זיכרון ומכונות ב) חגים ומסורות ג) ריב והשלמה ד) חיסכון וכסף

3. קלף שעוסק בבעלי חיים שייך לתחום...

א) מדע וטבע ב) כסף ובחירות כלכליות ג) אמנות ויצירה ד) חברות ושייכות

4. קלף שמזמין לחשוב על ניסוי מדעי קשור בעיקר ל...

א) סקרנות ב) פרסומות ג) הצבעה בכיתה ד) שירה

8 חלק ח' – פרק 3 • מדע, טבע וטכנולוגיה – התאמת נושאים לתחום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סקרנות	___	**א.** מדע וטבע
2. ניסוי	___	**ב.** טכנולוגיה, עתיד ואנושיות
3. מסכים	___	**ג.** מדע וטבע
4. זיכרון	___	**ד.** טכנולוגיה, עתיד ואנושיות
5. שמירה על הסביבה	___	**ה.** מדע וטבע

9 חלק ט' – פרק 3 • מדע, טבע וטכנולוגיה – חושבים וכותבים

ענו בקצרה.

1. בחרו תופעת טבע שמסקרנת אתכם (למשל גשם, קשת או כוכבים) וכתבו שאלת 'למה' אחת עליה.

2. כתבו רעיון לניסוי קטן שיכול לעזור לענות על השאלה שכתבתם.

3. חשבו על מכשיר שעוזר לזכור דברים (כמו תזכורת בטלפון). מה היתרון שלו, ומה החיסרון?

4. כתבו משפט אחד שמסביר למה חשוב לשמור גם על פרטיות וגם על קהילה בעולם הטכנולוגי.

10 חלק י׳ – פרק 4 • חברות, חוסן אישי ומנהיגות – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כישלון יכול להיות הזדמנות ללמוד ולהשתפר	☐	☐
2	כשחבר חדש מצטרף לקבוצה, הכי טוב להתעלם ממנו	☐	☐
3	מנהיגות שקטה פירושה לצעוק הכי חזק ולקבל החלטות לבד	☐	☐
4	אחרי ריב בין חברים אפשר לדבר ולהשלים	☐	☐

11 חלק י״א – פרק 4 • חברות, חוסן אישי ומנהיגות – השלמת משפטים והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. כשמשהו לא מצליח בפעם הראשונה, אפשר ללמוד מהטעות ול _____ שוב

2. ילד או ילדה חדשים בכיתה ירגישו שייכים אם חברים יזמינו אותם ל _____

3. מי שלוקח אחריות על הבחירות שלו חושב קודם על ה _____ של הבחירה

12 חלק י״ב – פרק 4 • חברות, חוסן אישי ומנהיגות – התאמת מצבים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ריב בין חברים	___	**א.** ללמוד מהטעות ולנסות שוב
2. חבר חדש בקבוצה	___	**ב.** לדבר ולהקשיב כדי להשלים
3. כישלון במבחן	___	**ג.** להתקרב אליו ולכלול אותו
4. מישהו מרגיש לבד בהפסקה	___	**ד.** להזמין אותו לשחק יחד

13 חלק י״ג – פרק 5 • אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה – מה זוכרים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההבדל בין צורך לרצון?

(א) צורך הוא דבר שחייבים כדי לחיות, רצון הוא דבר שרוצים אבל אפשר בלעדיו

(ב) צורך ורצון זה אותו דבר (ג) רצון חשוב יותר מצורך (ד) צורך הוא רק כסף

2. מהי הוגנות?

(א) לנהוג בצדק ובשוויון כלפי כולם (ב) לנצח בכל משחק (ג) לקבל הכי הרבה מתנות

(ד) להסכים עם כולם תמיד

3. מה המטרה של כללים בכיתה?

(א) להקשות על התלמידים (ב) לעזור לכולם להרגיש בטוחים ולשמור על סדר (ג) להעניש תלמידים

(ד) אין להם מטרה

4. מהו חיסכון?

(א) לבזבז את כל הכסף מיד (ב) לשמור חלק מהכסף לשימוש בעתיד (ג) לקנות כל מה שרוצים

(ד) לתת את כל הכסף במתנה

14 חלק י"ד – פרק 5 • אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צורך	___	**א.** לשים כסף בקופת חיסכון
2. רצון	___	**ב.** מים ואוכל
3. הוגנות	___	**ג.** צעצוע חדש
4. חיסכון	___	**ד.** מנהג שחוזר כל שנה במשפחה
5. חג ומסורת	___	**ה.** לחלק ממתקים שווה בשווה

15 חלק ט"ו – פרק 5 • אזרחות, כסף ומורשת ומשפחה – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. ספרו על מצב שבו הייתה לכם בחירה בין צורך לרצון, ואיך בחרתם?

2. איזה מנהג משפחתי אהוב עליכם, ולמה חשוב לשמר אותו?

3. חשבו על כלל הוגן שקיים בבית הספר – מה היה קורה אם הוא לא היה קיים?

4. תכננו תוכנית חיסכון קטנה כדי להשיג משהו שאתם רוצים

16 חלק ט"ז – פרק 6 • משחקים וכלים לשיח – היכרות עם הכלים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במעגל שיח איך יושבים?

א) במעגל, בלי שולחנות באמצע ב) בשורות מול הלוח ג) בזוגות ליד שולחן ד) ליד המחשב

2. מה המשמעות של "אני עובר/ת" בזמן שיח?

א) מותר לוותר ולא לענות עכשיו ב) חובה לענות מיד ג) צריך לצאת מהכיתה ד) המשחק נגמר

3. בכרטיס יציאה אפשר לכתוב:

א) משהו שחשבתי עליו לראשונה היום ב) רק את שם המשפחה ג) רק ציור בלי מילים

ד) כלום, הוא נשאר ריק

17 חלק י"ז – פרק 6 • משחקים וכלים לשיח – הבנה ויישום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפעילות "חשבו-התאימו-שתפו" קודם חושבים לבד, ואז מדברים בזוג.	☐	☐
2	במשחק "מסלול השיח" משחקים לבד בלי קוביה.	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 6 • משחקים וכלים לשיח – הכרת הפורמטים

השלימו את המילה החסרה.

1. במשחק "מה הייתם עושים?" התלמידים מצביעים, ואז _____ את התוצאות ומשוחחים עליהן.

2. במסלול השיח, משבצת עם סימן ⚡ מסמלת תשובה במ_____ אחד בלבד.

כרטיס יציאה

האם הצלחתי להביע דעה במשפט שלם?

האם הקשבתי לחבר או לחברה בלי להפריע?

האם מצאתי קשר בין השאלה לתחום דעת שלמדנו?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀